

wet ehk ka leiwa wet mis apnematta kõrwetud leiwast tehtud. Agga on temma kõht umbne, mis sagedam juhtub, on pallawus suur ja tundminne kaddund, nenda et jampsib, siis liisa jogi jure weel appo met ^{a)}. Külma wet ärra anna koggoniste, ehk kül sedda ihaldaksid, sest arro himmustawad aiged sedda mis neile tullus on, waid kõige ennamiste sedda, mis neile suurt kahjo teeb. Ei olle luggu mitte hea kui wiendama ja künnema päwa wahhel kael wägga ülles paistetak, wallo teeb ja nelamist pea aego kelab: panne siis sinnepi plaastrit paistetusse peäle, ehk ka kaks, kolm, nelli wõi kahheksagi kani külge, kui nendega oskad ümberkäia, nenda kuida lapse wannudus sedda sallib. Alkab aige niüd parremaks sama ja nahk ennast lahti korima, siis näitab laps õige terwe ollewad; agga ärra ussu hunti; ni pea kui aige wähe külma saab, on weetõbbi seäl ja surm kannul. Wiis nädalad parrast sedda, kui tõbbi peäle tullu, on wahhest wee tõbbi weel järrel tulnud. Separrast ei tohhi koggoniste lapsi enne wiit ehk kuut nädalat, aigusse alkutussest arwata, sojast toast ^{b)}

a) Appo-messi ehk ädifa-messi on üks wägga tullus jogi kõrwane pallawa tõbbe sees. Sa wõid tedda walmistada, kui 3 jaggo met 2 jao ea walge ädifaga nattuke aega kedad ja selle keduffest ni paljo leige wee sisse panned, et jook mõnnus magus appo on. Agga kui aige kõht wallal, siis ei kõlba se jook mitte.

b) Agga meie tallorahwa ellomajad on Jummal parrako weel ni kõlwatumad, et nisuggune olelandminne pea aego wei-

wälja lasta, kui ka õige terwed näikse ollewad. Oletus sadab kahju, mis iggakord ei wõi parrandud sada. Juhtub siiski õnnetus, et laps paistetab ja weetõbbisiks saab, siis panne tedda sängi, oia tedda sojas ja anna temmale soja joki mis iggi üllesajab, nenda kui on raudroho wessi (Schafgarbenthee) appo mega ehk ka ilma selleta, kuida agga kõhho parrast sedda wõib. Alkab laps iggistama ja kussema, siis on ka lotus, et wessi ärrakaub.

Se on niüd se tõbbe selletus ja minno õppetus. Kui wõimalik arsti abbi sada, siis ärge olge oletumad sedda nõudmast; agga kui asfi ei anna arstilt nõu küsida, siis tehke selle järrel, kuida teid siin lühhidelt õppetasin, ja teie sate sedda rõmo tundma, et teie lastest paljo sellest tõbbest peäsewad.

---

malik ei olle. Kui se jo mitme saa mu asja parrast tarwis lähheks, et omma ello onid parrema wisi peäl ehhitaksite, siis olleks se kõige ennam teie laste parrast tarwis.

§. §.